

Ang. Återkallelse av sändningstillstånd med hänsyn till Sveriges säkerhet

(Ds 2022:20) Ku2022/01405

TV4 Media avstyrker förslaget.

Ett förslag om återkallelse av sändningstillstånd behöver vara konkret och tydligt. Det främsta problemet med förslaget är att det anlägger ett sätt att tänka som går ut på att det skulle vara rimligt att styra publicister på detaljnivå med diffust definierade brott. Det beror på att konkret och begränsad definition av avsedda brott saknas. Det beror också på att förslaget uttrycker att sändningstillstånd kan återkallas för *någon* förseelse och *ett* programs innehåll. Även om detta förslag endast berör sändningar i det så kallade marknätet står förslaget som rollmodell för hur publicister gradvis kan göras mycket sårbara för otillbörlig styrning. Det som med förslaget uppnås är att sprida en diskurs om att det ska vara lätt att tillrättavisa publicister, det öppnas upp för ett tänk som längre fram riskerar breda ut sig än mer.

VAD ÄR FARA FÖR SVERIGES SÄKERHET?

Förslaget för 5 kap. § 1a är alltför opreciserat med att sändningar ska bedrivas så att sändande bolag inte orsakar fara för Sveriges säkerhet. *“Den som sänder tv eller sökbar text-tv med tillstånd av Myndigheten för press, radio och tv ska bedriva sändningarna så att de inte orsakar fara för Sveriges säkerhet.”* Här behövs klagörande om vilka brott som avses. Exempelvis kanske uppvigling och olaga hot är brott som eventuellt skulle kunna avses, däremot kan inte förolämpning och förtal anses vara av den allvarlighetsgrad att de skulle utgöra fara för Sveriges säkerhet.

VÄSENTLIGEN, ETT ELLER NÅGON

Förslaget för kap. 18 § 2 att ändra formuleringen från att *väsentligen ha brutit mot* till att ha *brutit mot någon av* bestämmelserna, riskerar att ett tillstånd dras tillbaka av förseelser som består av uppenbara misstag, bristande teknisk kapacitet eller gränsdragningsproblematik. Det är direkt olämpligt.

TV4 Media anser att formuleringen *väsentligen brutit mot* är mindre dålig.

På samma sätt kan även formuleringen att *ett program har innefattat ett yttrandefrihetsbrott som innebär ett allvarligt missbruk av yttrandefriheten* innebära en orimlig återkallelse av sändningstillstånd, särskilt med anledning av att alla yttrandefrihetsbrott inte kan anses utgöra fara för Sveriges säkerhet.

TV4 Media anser att reglerna inte får resultera i att ett misstag, eller missförstånd kring lämpligheten av "ett" program, ska kunna leda till indraget tillstånd.

NYHETER OCH GRANSKANDE JOURNALISTIK

Det är avgörande att definitionen av vilka yttrandefrihetsbrott som ska anses utgöra fara för Sveriges säkerhet blir konkret och avgränsad. Detta för att skapa ett så gynnsamt klimat som möjligt för den, för det demokratiska statskicketets grunder, så viktiga verksamheten med nyheter och granskande journalistik. Den mest brännande granskande journalistiken ska förstås knappast kunna anses utgöra fara för rikets säkerhet, utan i stället ses som för befolkningen mycket viktig information.

I förslaget (s. 28) nämns att rikets säkerhet handlar om självständighet och suveränitet, att Sverige ska kunna bruka sin exklusiva frihet under det folkrättsliga regelverket. TV4 Media anser att nyheter och granskande journalistik ingår i bevarandet av Sveriges självständighet och suveränitet. Förslaget om återkallelse av sändningstillstånd utan konkret och avgränsad definition av vilka brott som ska anses utgöra fara för Sveriges säkerhet blir tillsammans med det nya brottet utlandsspioneri ett allvarligt hot mot nyheter och granskande journalistik.

ALLA PUBLICISTER MED SÄNDNINGSTILLSTÅND

Det förs ett resonemang om att förslaget inte bör gälla för public service (s.49). Resonemanget tycks mena att public service inte kan utsättas för samma risker som andra publicister. I så fall finns ju heller ingen risk för public service att omfattas av föreslagen reglering.

Gedigen reglering byggs inte via särreglering, utan på principer. Håller inte regleringen för ett bolag så håller den inte för andra heller. Lagändringen är inte färdigbearbetad förrän det finns ett förslag som kan gälla för alla.

Reglering om återkallelse av tillstånd bör gälla alla publicister oavsett finansieringsform.

SEKRETESS

TV4 Media anser att sekretess i förhållande till beslut med anledning av radio- och tv-lagen är negativt, och anser därmed att sekretess inte ska gälla en jurys svar på frågor i mål enligt radio- och tv-lagen.

TV4 Media avstyrker föreslagen ändring i offentlighets och -sekretesslagen.

SLUTSATS

Det råder en ohälsosam trend i att alltmer detaljreglera publicister med hänvisning till allehanda angelägenheter, alltifrån brottsbekämpning till hur stor andel program som måste vara av europeiskt ursprung. På detta sätt ges allt fler möjligheter att med en mängd olika medel styra en publicist. Det som uppnås med aktuellt förslag är att sprida en diskurs om att det ska vara lätt att tillrättavisa publicister, det öppnas upp för ett tänk som längre fram riskerar breda ut sig än mer. TV4 Media anser att ett sådant förfarande motverkar skyddet för vårt demokratiska statskick.

Reglering om återkallelse av tillstånd bör gälla alla publicister oavsett finansieringsform. Förslag om återkallelse av sändningstillstånd utan konkret och avgränsad definition av vilka brott som ska anses utgöra fara för Sveriges säkerhet blir tillsammans med det nya brottet utlandsspioneri ett allvarligt hot mot nyheter och granskande journalistik. Regler om återkallelse av tillstånd måste på ett konkret och precist sätt definiera vilka brott som återkallelsen ska kunna avse. Detta måste vara klart, tydligt och konkret.

TV4 Media förordar att formuleringar som anger att *någon* bestämmelse eller *ett* program kan räcka för återkallelse av tillstånd slopas. Den existerande formuleringen *väsentligen brutit mot* är mindre dålig. Reglerna får inte resultera i att ett misstag eller missförstånd kring lämpligheten av "ett" program ska kunna leda till indraget tillstånd.

TV4 Media avstyrker föreslagen ändring i offentlighets och -sekretesslagen.

Stockholm som ovan

TV4 AB

Inger Skalse

Head of Regulatory Affairs

